

N:o 12.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till lag om upphäfvande af föreskrifterna angående borgareed; gifven Stockholms slott den 24 januari 1896.

Under åberopande af bifogade i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

om upphäfvande af föreskrifterna angående borgareed.

Härigenom förordnas, att hvad 1 § i 3 kap. handelsbalken innehåller om skyldighet för den, som vill vinna burskap, att aflägga borgareed, så ock hvad i 5 § af samma kap. stadgas derom, att borgare, som afviker, skall i visst fall för menedare förklaras, icke vidare skall vara gällande.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Aug. Östergren.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 31 maj 1895,

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Lewenhaupt*,
 Statsråden: friherre *Akerhielm*,
 Östergren,
 Groll,
 Wikblad,
 Gilljam,
 friherre *Rappe*,
 Christerson,
 Wersäll.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet *Östergren* anmälde i underdånighet:

Riksdagens skrifvelse den 25 april 1893, deri Riksdagen anhållit, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lagstadgande, hvarigenom hvad i 3 kap. 1 § handelsbalken finnes stadgadt om borgareed icke vidare skall vara gällande; i anledning af hvilken skrifvelse kommerskollegium, på grund af nådig remiss, afgifvit underdånigt utlåtande samt dervid tillika öfverlemnadt åtskilliga af kollegium infordrade yttranden i ärendet.

Efter att hafva redogjort för innehållet af berörda handlingar, anförde departementschefen:

»Af den redogörelse jag lemnat för hvad i detta ärende förekommit, synes mig uppenbart framgå, att något hinder ej förefinnes att upphäfva bestämmelsen i 3 kap. 1 § handelsbalken om afläggande af borgareed såsom vilkor för vinnande af burskap. Af formella skäl

synes mig detta emellertid icke lämpligen böra ske genom att åt nyssnämnda lagrum gifva förändrad lydelse, utan genom särskild lag.

Då, såsom i några af de i ämnet afgifna yttrandena påpekats, stadgandet i 5 § af 3 kap. handelsbalken, att den, som vunnit burskap, under vissa förutsättningar, skall »för menedare förklaras», otvifvelaktigt står i sammanhang med borgareeden, och således ej torde böra bibehållas, derest nämnda ed afskaffas, synes den ifrågasatta lagen böra innehålla föreskrift om upphäfvande äfven af berörda stadgande.

I enlighet med denna uppfattning har jag låtit inom departementet upprätta ett så lydande förslag till

Lag om upphäfvande af borgareed.

Härigenom förordnas, att hvad 1 § i 3 kap. handelsbalken innehåller om skyldighet för den, som vill vinna burskap, att aflägga borgareed, så ock hvad i 5 § af samma kap. stadgas derom, att borgare, som afviker, skall i visst fall för menedare förklaras, icke vidare skall vara gällande.

Och hemställer jag i underdånighet, att högsta domstolens yttrande måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet infordras öfver berörda lagförslag.»

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdade hemställan, täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol tisdagen den 16 juli 1895.

Närvarande:

Justitieråden *Hernmarck,*
Glimstedt,
Herslow,
Skarin,
Lilienberg,
Hammarskjöld,
Isberg.

T. f. byråchefen för lagärenden, konstituerade revisionssekreteraren Cassel föredrog i underdånighet:

Note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 31 sistlidne maj, hvarmedelst, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmälde, högsta domstolens utlåtande infordrats öfver följande inom justitiedepartementet upprättade förslag till

»Lag om upphäfvande af borgareed.

Härigenom förordnas, att hvad 1 § i 3 kap. handelsbalken innehåller om skyldighet för den, som vill vinna burskap, att aflägga borgareed, så ock hvad i 5 § af samma kap. stadgas derom, att borgare, som afviker, skall i visst fall för menedare förklaras, icke vidare skall vara gällande.»

Högsta domstolen lemnade förslaget utan anmärkning.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 24 januari 1896,

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve *Douglas*,
Statsråden: friherre *Akerhielm*,
 Östergren,
 Groll,
 Wikblad,
 Gilljam,
 friherre *Rappe*,
 Christerson,
 Wersäll,
Justitieråden: *Afzelius*,
 Isberg.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet *Östergren* anmälde i underdånighet:

Högsta domstolens yttrande öfver det genom Kongl. Maj:ts beslut den 31 sistlidne maj till högsta domstolen remitterade förslag till lag om upphäfvande af borgareed, hvilket förslag af högsta domstolen lemnats utan anmärkning,
och hemstälde, att förslaget, allenast med den rent formela ändring, att i rubriken näst före ordet »borgareed» orden »föreskrifterna

angående» inskjutas, måtte jemlikt § 87 regeringsformen för Riksdagen till antagande framläggas.

Med bifall till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen, förordnade Hans Maj: Konungen, att till Riksdagen skulle aflätas nådig proposition af den lydelse bil. A till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Carl Boheman.
